

Література:

1. Боротьба з відмиванням грошей. Міжнародний досвід і уроки для Росії: Аналітична записка від 12 вересня 2000 р. // <http://ores.ru>
2. Відмивання грошей [Електронний ре - сурс]. - Режим доступу: [Http://ru.wikipedia.org](http://ru.wikipedia.org).
3. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси: [підручник] / С.Я. Боринець – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 494 с.
4. Сухонос В. В. Легалізація злочинних доходів у банківській сфері та боротьба з нею /В. В. Сухонос // Правовий вісник Української академії банківської справи. - 2012. - № 1 (6). -С. 149-153.
5. Правове регулювання відносин на фінансовому ринку: стан та напрями вдосконалення : монографія / відп. ред. В. Д. Чернад - чук. - Суми : ВВП «Мрія» ТОВ, 2013. - 340 с.

Деякі аспекти протидії корупції в США та запозичення досвіду для України

Яценко Я.С.

курсант 4-го курсу
факультету № 3 ОДУВС

Науковий керівник: Ноздрін Д.О.

кандидат юридичних наук
доцент кафедри ОРД факультету № 1 ОДУВС

На сьогоднішній день найбільш поширеною соціально-політичною проблемою кожної країни є корупція, адже її вплив негативно відображується на темпи розвитку економіки держави, систему державного управління та суспільні відносини в цілому.

Демократизація суспільних відносин, входження України у світове співтовариство потребує нового погляду на проблему державного управління відповідно до стандартів, принципів і норм, вироблених світовою спільнотою. Корумпованість українського суспільства – одна з перешкод на шляху інтеграції України в європейський простір, яка потребує негайного подолання шляхом вдосконалення законодавства [1].

В нашій державі щодо боротьби з корупцією зроблено перші важливі кроки зокрема прийнято Закон України «Про запобігання корупції». За законом мають декларувати свої доходи державні службовці. Крім того антикорупційне законодавство регулює конфлікти інтересів державних чиновників і кримінальну відповідальність за надмірно дорогі подарунки. Україна потребує нових, більш дієвих змін в антикорупційному законодавстві, щоб пришвидшити входження до Європейського Союзу, тому Україні при прийнятті нових нормативно-правових актів та впровадженні ефективних шляхів боротьби з корупцією необхідно враховувати досвід інших країн [2].

Так, наприклад в США, накопичений практично найбільший досвід боротьби з корупцією, велику роль у протидії корупції в системі державного управління відіграє Міністерство юстиції США, яке розробляє національну стратегію протидії й здійснює методичне керівництво цією роботою. Головним підрозділом Міністерства юстиції, на яке безпосередньо покладено обов'язки з протидії організованій злочинності та корупції, є Федеральне бюро розслідувань (ФБР).

Суттєву роль в організації протидії корупції відіграє Міністерство фінансів США, зокрема такі його структурні підрозділи: таємна служба, служба внутрішніх доходів, бюро з алкоголю, тютюну та вогнепальної зброї.

До центральних відомств США, які здійснюють протидію корупції, також належать: митна служба, поштова служба, міністерство праці США, комісія з цінних паперів на біржах, Департамент США, який здійснює діяльність щодо виявлення дипломатичного та економічного тиску на уряд країн-виробників наркотиків, Національна система перехоплення наркотиків на кордоні [1].

У повсякденному розумінні американців корупція пов'язується насамперед з державною службою. Дійсно, державні службовці володіють значним обсягом дискреційних повноважень, найчастіше діють безконтрольно, мають усі можливості використовувати посадове становище у своїх інтересах, а отже, всупереч інтересам держави. Законодавство про державну службу в США мало відрізняється від відповідного законодавства європейських країн та передбачає стандартні заборони та обмеження, що містяться в законах усіх демократичних держав.

Так, як і в українському законодавстві, американські державні службовці повинні щорічно подавати декларацію з докладним описом свого майна, а саме повинні вказати повний заробіток,

дивіденди, відсотки за вкладками, доходи від рухомого й нерухомого майна; фінансові й інші доходи, отримані від неурядових організацій; відомості про оплату транспортних та інших пов'язаних з ними витрат; подарунки, отримані від будь-яких організацій, зокрема, у вигляді оплати транспортних витрат, харчування, проживання, пригощання в ресторанах тощо; фінансові та інші зобов'язання, заборгованості за ними.

Низький рівень корупції в США є результатом також того, що кожне відомство, яке входить до системи виконавчої влади, має спеціально призначеного працівника, якому належить координувати й контролювати дотримання посадовими особами, які, наприклад, можуть реалізовувати свої фінансові інтереси, беручи участь у справах, на успіх яких можуть вплинути рішення, що приймаються такими посадовими особами в ході виконання ними своїх службових обов'язків.

Американським службовцям категорично забороняється у будь-якій формі приймати подарунки від будь-яких осіб чи групи осіб, які домагаються від них здійснення офіційних дій, або мають з ними будь-які спільні справи чи здійснюють діяльність, що регулюється органом, у якому працюють ці службовці. Вартість подарунків, отриманих посадовими особами з інших джерел (у тому числі від родичів) протягом календарного року не повинна перевищувати в сукупності 300 дол. Отримавши подарунок вище зазначеної вартості, державний службовець протягом 60 днів повинен здати його до відповідного органу відомства [3].

Як свідчить міжнародний досвід, на практиці розрізнити подарунок та хабар між собою досить важко, тому питання отримання та передачі подарунків публічними службовцями, з метою запобігання виникненню корупційних проявів у їх діяльності, повинно бути обов'язково врегульовано на законодавчому рівні.

Доречним у цьому випадку є використання досвіду Сполучених Штатів Америки, де подарунком вважається все, що може бути виражено у грошовому еквіваленті, а саме: гроші, товари, різноманітні послуги (наприклад, такі як подорожі, проживання в готелі, харчування, оплата навчання тощо).

Тому для запобігання так званого «замаскованого» хабара під виглядом подарунка, необхідно перейняти досвід законодавства США, а саме прийняти відповідний закон, який чітко встановлював перелік подарунків та винятки з них. Також позитивним досвідом щодо запобігання корупційним проявам серед посадових осіб державних органів, так як і в США потрібно призначити спеціальну посадову особу, яка в даному державному органі чи установі здійснювала б нагляд та контроль за корупційними схемами працівників, при цьому ця особа повинна взаємодіяти з органами по боротьбі з корупцією та повідомляти про корупційні прояви, тим самим запобігти іншим незаконним проявам.

Таким чином, досвід країн світу щодо запобігання та протидії корупції, зважаючи на специфіку системи їх державного управління, становить певний інтерес для України. Такі напрацювання можуть використовуватися у практичній діяльності вітчизняних державних органів, покликаних боротися з корупцією, а також при розробці нормативно-правових актів, спрямованих на зменшення впливу корупції у сфері державного управління.

Література:

1. Чемерис І.В. Зарубіжний досвід протидії корупції в системі державного управління/І.В. Чемерис// Стратегічні пріоритети.– 2009–№3(12)–С 110-118. [Електронний ресурс].– режим доступу: http://old.niss.gov.ua/book/StrPryor/StPrior_12/14.pdf.
2. Задирака Н.Ю. Світовий досвід запобігання та протидії корупції: до питання про інтеграцію законодавства України до права Європейського Союзу/ Н. Задирака // [Електронний ресурс].– Режим доступу: [file:///D:/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/viche_2014_10_12%20\(1\).pdf](file:///D:/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/viche_2014_10_12%20(1).pdf).
3. Довжан В.М. /Правове регулювання запобігання та протидії корупції в США// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. СЕР.: Юриспруденція–2015–№13 том1.[Електронний ресурс].– Режим доступу: [file:///D:/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/Nvmgu_jur_2015_13\(1\)_28.pdf](file:///D:/%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/Nvmgu_jur_2015_13(1)_28.pdf).